SORTLAND KOMMUNE
Kontrollutvalget

Sak nr: 2/23
Saksbehandler: Tage Karlsen
Møtedato: 15.2.2023

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT *«VANNFORSYNINGSSIKKERHET»*

Innstilling til v e d t a k:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten *«Vannforsyningssikkerhet»*, KomRev NORD, 4.1.2023 til orientering.
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:

    1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten *«Vannforsyningssikkerhet»*, KomRev NORD, 4.1.2023 til orientering.
    2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å følge opp anbefalingene i rapportens kapittel 9.
    3. Kommunedirektøren rapporterer av eget tiltak til kontrollutvalget om oppfølgingen av dette vedtakets pkt. 2 i innen 30.6.2023.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

Rapport *«Vannforsyningssikkerhet»*, KomRev NORD, 4.1.2023 (

Saksutredning:

1. Innledning/bakgrunn

Kommunestyret vedtok i sak 86/20 følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2024:

1. Kommunestyret vedtar følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 til 2024:
   a) Kvalitet i rus og psykiatri
   b) Offentlige anskaffelser
   c) Vannforsyningssikkerhet
   d) Elevenes psykososiale miljø
   e) HMS-systemer

Vedtaket var i samsvar med innstillingen fra kontrollutvalget.

Prosjekt c) Vannforsyningssikkerhet ble foreslått i kontrollutvalgsmøte. Det springer ikke ut av en analyse. Sortland kommune har vært i en situasjon hvor anleggsarbeid nedenfor vannreservoaret Storvannet utløste reaksjoner fra NVE på grunn av mulig fare for utglidning av masser med påfølgende flom i dalen under. Dette medførte evakuering fra bebyggelse som

kunne bli berørt. I ettertid er vannstanden i Storvannet senket. Det er også innhentet vurderinger om hvorvidt vannmengden er tilstrekkelig.

Prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget i møte 2.3.2022 (sak 6/22).

2. Problemstillinger

Prosjektet er gjennomført med utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. *Oppfyller Sortland kommune kravene til systemer for vannforsyningssikkerhet i forskrift om vannforsyning og drikkevann?*
2. *Har de kommunale vannmagasinene tilførsel av tilstrekkelig vannmengde?*
3. *Sikrer distribusjonsnettet fremføring til alle brukere?*

For problemstilling 1 har revisor stilt opp et omfattende sett med revisjonskriterier.

Revisjonskriterier defineres slik i RSK 001 (standard for forvaltningsrevisjon:

22) Med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal det etableres revisjonskriterier for hvert forvaltningsrevisjonsprosjekt. Revisjonskriterier er de krav, normer og/eller standarder som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til.

23) Revisjonskriteriene skal være begrunnet i, og utledet fra, autoritative kilder innenfor det reviderte området.

Problemstilling 2 og 3 er ikke knyttet til konkrete krav i autoritative kilder. Det kan følgelig ikke utledes revisjonskriterier og revisor har derfor valgt en deskriptiv tilnærming til problemstillingene.

3. Revisors funn, vurderinger og konklusjon

Det er kun på problemstilling 1 revisor foretar vurdering og konkluderer. Under problemstilling 2 og 3 foretar revisor en dokumentasjon og beskrivelse av de faktiske forhold, uten at det vurderes og konkluderes.

Revisors funn gjengis slik de fremstår i sammendraget innledningsvis i rapporten.

«For problemstilling 1 har revisor konkludert med at Sortland kommune **på mange områder ikke oppfyller kravene til systemer for vannforsyningssikkerhet i forskrift om vannforsyning og drikkevann**.»

Det er, som nevnt ovenfor, stilt opp en rekke revisjonskriterier. Kommunens systemer for ivaretakelse av vannforsyningssikkerheten er vurdert opp imot hvert av disse kriteriene. Sekretariatet vurderer det ikke som hensiktsmessig å gjennomgå de enkelte kriterier og funn i saksutredningen.

«For problemstilling 2 og 3 har ikke revisor gjort noen vurderinger som følge av at dette er deskriptive problemstillinger/spørsmål. Kommunen mener at de kommunale vannmagasinene har tilførsel av tilstrekkelig vannmengde og viser til at kommunen i 2021 har fått utført

tilsigberegning av Multiconsult som viser at kommunen har mer vann enn de selv har trodd. Ikke alle kommunens innbyggere mottar vann fra kommunalt distribusjonsnett. I 2021 var det ifølge SSB 76,5 prosent av befolkningen i Sortland kommune som var tilknyttet kommunal vannforsyning. Kommunen har opplyst at det stort sett er tilstrekkelig kapasitet på distribusjonsnettet, med en lekkasjeandel som ligger på maks 25 %. Det er et par steder i kommunen det er dårlig trykk på vannet på grunn av at høydeforskjellen internt i trykksonen er så stor, men kommunen oppfyller egne krav til vanntrykk i tilkoblingspunktene. Kommunen har opplyst å ha oversikt og kontroll over steder hvor det kan være utfordringer med fremføring til brukere.»

4. Revisors anbefalinger

Resultatet av undersøkelsen foranlediger følgende anbefalinger fra revisor (rapportens kapittel 9, s. 61):

> Sortland kommune anbefales å iverksette tiltak for å sikre at kommunen oppfyller kravene til systemer for vannforsyningssikkerhet i forskrift om vannforsyning og drikkevann. Herunder anbefales det at kommunen:
>
> - Påser å ha et skriftlig internkontrollsystem for kommunens vannforsyningssystem som er oppdatert. Kommunen må også påse at internkontrollsystemet følges opp i praksis
> - Utarbeider rutiner for å holde internkontrollsystemet oppdatert
> - Sikrer at farekartleggingen og farehåndteringen er oppdatert
> - Utarbeider beredskapsplaner og gjennomfører nødvendige beredskapsforberedelser
> - Påser at beredskapsplan for vannforsyning inngår i kommunens overordnede beredskapsplan
> - Utarbeider rutiner for opplæring til alle som deltar i aktiviteter omfattet av forskrift om vannforsyning og drikkevann
> - Sikrer at plan for hvordan distribusjonsnettet skal vedlikeholdes og fornyes er oppdatert og følges

6. Sekretariatets vurdering

Sekretariatet har ingen innvendinger mot den metodikk revisor har benyttet, de valg av revisjonskriterier som er gjort, samt revisors vurderinger og konklusjon.

Sekretariatet vurderer rapporten som utførlig og god, og vurderer at de funn og vurderinger som er gjort gir grunnlag for forbedringer av tjenesteytingen. Revisors anbefalinger er adekvate svar på funnene som presenteres i rapporten.

Innstilling til vedtak er utformet i henhold til dette.

Sekretariatet vil påpeke at den gjennomførte forvaltningsrevisjonen er en systemkontroll rettet mot internkontrollsystemet, med revisjonskriterier utledet av gjeldende regelverk. Regelverket er meget omfattende, og et ikke oppfylt revisjonskriterium betyr ikke at vannkvaliteten eller kapasiteten er utilfredsstillende eller utilstrekkelig. Men det kan innebære en økt risiko for uønskede hendelser.

Harstad, 8.2.2023

Tage Karlsen
Seniorrådgiver